

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyň JUDr. Ivety Veselé a Mgr. Zdeňky Winklerové ve věci

žalobkyně: **Barbora S.**, narozená dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Ostravským
sídlem Lešetín VI/671, 760 01 Zlín

proti

žalovanému: **EXIM TOURS, a. s.**, IČO 45312974
sídlem Babákova 2390/2, 148 00 Praha 4 – Chodov
zastoupený advokátem JUDr. Josefem Svobodou
sídlem Argentinská 286/38, 170 00 Praha 7

o 14 142 Kč, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 9. října 2018, č. j. 24 C 44/2014 - 149, ve znění doplňujícího usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 9. října 2018, č. j. 24 C 44/2014 - 155,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v zamítavém výroku o věci samé (I) a ve výroku o nákladech řízení (III) **potvrzuje**.

- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 4 840 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného JUDr. Josefa Svobody, advokáta.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu ohledně částky 14 000 Kč (I), zamítl žalobu ohledně zaplacení částky 142 Kč (II), a žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 9 502,50 Kč (III). Doplňujícím usnesením rozsudek ve věci samé doplnil tak, že stanovil, že žalobkyni se vrací záloha na náklady důkazu v částce 4 067,70 Kč z účtu Obvodního soudu pro Prahu 1 po právní moci rozsudku (IV) a žalovanému v částce 4 533,30 Kč (V).
2. Takto rozhodl na podkladě návrhu žalobkyně, která se původně domáhala zaplacení částky 20 000 Kč a 288 EUR z titulu odpovědnosti za porušení cestovní smlouvy mezi účastníky uzavřené dne 20. 8. 2013. Ve věci samé soud prvního stupně rozhodl rozsudkem ze dne 16. 3. 2016, č. j. 24 C 44/2014 - 75, přičemž žalobě vyhověl ohledně částky 5 876 Kč, odpovídající slevě z ceny zájezdu, ve zbytku žalobu zamítl. K odvolání žalobkyně Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 13. 10. 2016, č. j. 25 Co 302/2016 - 103, odvolání žalobkyně proti zamítavému výroku o zaplacení částky 288 EUR odmítl, neboť se jednalo o výrok, jímž bylo rozhodnuto o samostatném nároku, nepřevyšujícím částku 10 000 Kč (§ 202 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), a rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku o zaplacení 14 142 Kč (výrok II) a ve výroku o nákladech řízení (výrok IV) zrušil a v tomto rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Soudu prvního stupně uložil, aby žalobkyni poučil o povinnosti doplnit tvrzení v tom smyslu, ohledně jaké částky požaduje slevu z ceny dovolené a ohledně jaké částky požaduje imateriální újmu, v čem tato spočívá, a k označení důkazů k prokázání takto doplněných tvrzení.
3. Soud prvního stupně vázán závazným právním názorem soudu odvolacího žalobkyni k doplnění tvrzení vyzval, přičemž žalobkyně následně tvrdila, že předmětná částka 20 000 Kč sestává jednak z částky 6 000 Kč, představující nárok na slevu z ceny zájezdu, a z částky 14 000 Kč, představující imateriální újmu za ztrátu požitku z dovolené. Doplnila, že nebylo zohledněno, že musela opakovaně reklamovat vady zájezdu, přičemž toto mělo dopad na poáitek žalobkyně z radosti z dovolené, přičemž sleva z ceny zájezdu pak rozhodně nepostačuje, neboť žalobkyně byla nucena trávit dovolenou místo odpočinku opakovaným prosazováním svých práv, aniž to vedlo k nápravě, byla nucena vystavit se stresovým situacím, což jí znemožňovalo klidné prožití dovolené. Má tak společně s manželem na zájezd nepříjemné vzpomínky, přičemž manžel žalobkyně je velmi pracovně vytížen, na dovolenou měl pouze omezený čas, nadto se jednalo o prvou společnou rodinnou dovolenou.
4. Žalovaný setrval na stanovisku, že sleva z ceny zájezdu, která již byla žalobkyni na základě předchozího, v současné době pravomocného rozsudku, ve výši 5 876 Kč uhrazena, představující 10% slevu za nevyhovující koupelnu a 10% slevu za opakující se jídlo a pouze 1 hlavní chod k obědu, celkem 20 % při ceně zájezdu za dospělé osoby ve výši 29 380 Kč zcela postačuje. Doplnil, že imateriální újma žalobkyni nenáleží, neboť zásah do jejich práv nebyl takového charakteru, který by tuto odůvodnil. Nadto žalobkyní požadovaná částka je zjevně nepřiměřená.
5. Soud prvního stupně ohledně nároku žalobkyně na další slevu z ceny zájezdu, představující nyní již jen 142 Kč (správně 124 Kč, neboť původní nárok žalobkyně 20 000 Kč po vyhovění ve výši 5 876 Kč představuje částku 14 124 Kč), dospěl k závěru, že tento nárok není důvodný. Na uvedený

nárok aplikoval § 852a až 852k zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, účinný do dne 31. 12. 2013 (dále jen „o. z.“), a dospěl k závěru, že sleva ze zájezdu již žalobkyni prvním rozsudkem ve věci samé byla přiznána ve výši celkem 20 %, představující slevu 10 % za nevyhovující koupelnu a 10 % za opakující se jídlo a pouze 1 hlavní chod k obědu při ceně zájezdu za 2 dospělé osoby ve výši 29 380 Kč, celkem ve výši 5 876 Kč. Žalobkyně pak přes poučení podle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. další pochybení ze strany žalovaného v souvislosti s uzavřenou cestovní smlouvou netvrdila, ani neprokázala, soud prvního stupně proto nárok žalobkyně na další slevu z ceny zájezdu ve výši 142 Kč (správně 124 Kč) zamítl.

6. Pokud jde o imateriální újmu ve výši 14 000 Kč za ztrátu radosti z dovolené, soud prvního stupně po doplněném dokazování na nárok žalobkyně aplikoval § 3078 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), a zejména pak § 2543 o. z. Konstatoval dále, že právo zákazníka (žalobkyně) na náhradu za ztrátu radosti z dovolené vznikne pouze v případě, kdy pořadatel zájezdu (žalovaný) porušil cestovní smlouvu a tuto porušil natolik významně, že došlo ke zmaření samotného účelu dovolené. Aplikoval dále judikaturu Nejvyššího soudu (rozsudek ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. 33 Cdo 3661/2013), rozsudek téhož soudu ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 30 Cdo 3577/2006), a následně uzavřel, že žalovaný sice porušil smlouvu, v důsledku níž žalobkyni byla poskytnuta sleva ze zájezdu, avšak uvedená porušení nedosáhla takové intenzity, jež je předvídána v § 2543 odst. 1 o. z. Zájezd žalobkyně totiž s ohledem na uvedené vady nebyl zmařen, ani podstatně zkrácen, a ani míra porušení cestovní smlouvy nedosáhla takové intenzity, že by žalobkyni objektivně vznikla imateriální újma za ztrátu radosti z dovolené, byť u ní mohla zapříčinit nevoli. Konstatoval dále, že žalobkyně požadovala klidný hotel, pokoj s výhledem na moře s tím, že si do něj přeje umístit dětskou postýlku. Tento požadavek (dětská postýlka) však byl pouze jejím přáním, nikoliv smluvní podmínkou. Následně byl žalobkyni požadovaný pokoj přidělen, avšak vykazoval vady, které byly žalobkyni zohledněny v rámci slevy z ceny zájezdu. Jde-li pak o skutečnost, že umístění dětské postýlky v tomto pokoji způsobovalo stísněné poměry, soud prvního stupně uzavřel, že tato skutečnost je zcela irelevantní. Žalobkyně si tak svévolně vyjednala přidělení jiného pokoje, přičemž, jestliže vznik imateriální újmy vyvozuje z nutnosti reklamace a opakovaného stěhování, její nárok není důvodný, neboť si stěhování vymínila sama. Újma, která žalobkyni vznikla, nebyla takového charakteru, aby bylo lze tuto objektivně pocítovat, jako natolik narušující dovolenou, že by si ji žalobkyně nemohla užít. Imateriální újma tak žalobkyni nevznikla, neboť vady zájezdu byly takového charakteru, že žalobkyni bylo namíste přiznat slevu z ceny zájezdu, vady však nedosáhly intenzity pro vznik ztráty, resp. náhrady za ztrátu radosti z dovolené. Jestliže pak žalobkyně sama vyhledala jiné ubytování a došlo k odstěhování její rodiny do jiného hotelu, i uvedené bylo rovněž důsledkem rozhodnutí pouze žalobkyně. Žalobkyně se tak sama rozhodla nečerpat nadále služby sjednané cestovní smlouvou, žalovaný proto následně nemohl ani porušit ujednání v této cestovní smlouvě obsažená. Soud prvního stupně proto žalobu jako nedůvodnou zamítl. O nákladech řízení rozhodl dle § 142 odst. 2 o. s. ř. Rozhodl též o vrácení záloh na náklady důkazu žalobkyni i žalovanému (výroky IV a V).
7. Žalobkyně proti rozsudku, co do výroku I a III, podala včasné a přípustné odvolání. Nesouhlasila se závěrem soudu prvního stupně, že jí nenáleží náhrada za ztrátu požitku z dovolené, a to přesto, že soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalovaný porušil cestovní smlouvu. Zopakovala, že požadovala v rámci cestovní smlouvy klidný hotel, pokoj s výhledem na moře, s tím, že si přeje do pokoje umístit dětskou postýlku. Klidný pokoj jí byl přidělen, však vykazoval vady, jež byly zohledněny v rámci slevy z ceny zájezdu. Další pokoj, který na základě reklamace žalobkyně byl žalobkyni žalovaným přidělen, byl se zápachem, hmyzem i hlukem, který zapříčinili hoteloví hosté. Žalobkyně proto nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že přestěhování do nového pokoje si vyjednala sama. Nesouhlasí ani s tím, že její odstěhování s rodinou do jiného hotelu bylo jejím rozhodnutím a sama se tak rozhodla nečerpat služby sjednané smlouvou. Soud prvního stupně totiž provedeným dokazováním dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a posléze i

nesprávnému právnímu posouzení věci. Poukázala na rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 12. 3. 2002, sp. zn. C - 168/00, z něhož vyplývá, že zákazník má právo na náhradu imateriální újmy v případě, že poskytovatel zájezdu řádně nesplní všechny své povinnosti vyplývající z cestovní smlouvy. Z rozhodnutí plyne, že za náhradu nemajetkové újmy lze též považovat újmu vyvolanou nesplněním, či vadným plněním závazku. Připomněla, že od počátku zájezdu byla opakovaně nucena řešit se zástupcem žalovaného nedostatky, které spočívaly jak v nedodržení smlouvy ohledně kvality bydlení, tak i nedodržení smlouvy ohledně kvality a množství stravy. Byla tak nucena během krátkého sledu absolvovat několik přesunů, resp. změn pokojů, přičemž již první stěhování, které bylo zapříčiněno vadami pokoje, jakož i skutečností stísněnosti po umístění dětské postýlky, kterou pro sebe v rámci cestovní smlouvy žádala, lze dovodit, že žalovaný nepostupoval v souladu s uzavřenou cestovní smlouvou. Přesun z druhého pokoje následoval poté, co se v něm projevil zápach a horko z hotelové kuchyně. Ani tyto skutečnosti nelze žalobkyni přičítat k tíži, pokud se posléze s rodinou přestěhovala. Pokud žalovaný neměl pro žalobkyni jiný vhodný pokoj, měl jí tuto skutečnost oznámit. Uzavřel-li tak soud prvního stupně, že stěhování si žalobkyně zajistila sama, jde o nesprávná skutková zjištění, neboť žalobkyně se se svojí rodinou přestěhovala poté, co do přiděleného pokoje se nejprve nevešla dětská postýlka, a pokoj vykazoval závady a posléze další pokoj vykazoval další závady. Žalobkyně tak byla nucena reklamacemi hájit svá práva a dožadovat se svých nároků, přičemž nepochybně v důsledku toho došlo k ztrátě požitku z dovolené, neboť přes opakované stížnosti žalovaný nebyl schopen zjednat pro žalobkyni nápravu. Protože pak závady v hotelu, vyplývajícího z cestovní smlouvy, dosahovaly takové úrovně, že žalobkyni bylo zřejmé, že v něm nadále nemůže prožít klidný a nerušený zbytek dovolené, byla nucena zajistit si přestěhování do hotelu jiného. Soud prvního stupně pak zcela opominul, že žalobkyně žádala v rámci cestovní smlouvy klidný hotel, a to vhodný pro rodiny s dětmi, byť tuto skutečnost žalovaný proklamoval ve svém katalogu. Hotel v tomto smyslu však vůbec nebyl vyhovující. V prvním pokoji se totiž nacházela špína a plíseň v koupelně, ohledně stravy se jednalo o nahnílé ovoce. S ohledem na obavy o zdravotní stav svého syna proto žalobkyně a její manžel mohli těžko trávit následně dovolenou v prostředí, které vykazoval hotel, sjednaný v rámci cestovní smlouvy. Nelze proto souhlasit se soudem prvního stupně, když žalobkyně pro sebe zajistila nové ubytování, že tak učinila z vlastní vůle, přičemž pak sleva z ceny zájezdu je pro ni zcela dostačující, neboť pro její případ nedošlo ke vzniku imateriální újmy. Připomněla, že zákazník cestovní kanceláře, jakožto spotřebitel, není povinen na jím vybraném a hrazeném zájezdu pouze přežívat, nýbrž má nárok si dovolenou náležitě a nerušeně užít. Žalovaný však nebyl schopen dostát své povinnosti a zajistit žalobkyni a její rodině nerušené čerpání dovolené, ani přes opakované reklamace zjednat nápravu, na straně žalobkyně tak nepochybně ke vzniku imateriální újmy za ztrátu požitku z dovolené došlo. Navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě ohledně požadavku žalobkyně na zaplacení částky 14 000 Kč vyhoví a žalobkyni přizná náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

8. Žalovaný v rámci vyjádření k odvolání s tímto nesouhlasil a navrhl rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdit. Zdůraznil, že žalobkyně k prokázání svých tvrzení ohledně vad zájezdu nenavrhla a nepředložila jediný relevantní důkaz ohledně výskytu těchto vad, tyto prokazovala svědeckou výpovědí D. B., jež byla v přímém rozporu s tvrzením žalovaného a žalovaným předloženými listinnými důkazy. Žalobkyně tak vady zájezdu jednoznačně neprokázala. Jedná-li se pak o žalobkyni uplatněný nárok na náhradu újmy za narušení dovolené, žalovaný poukázal na ustálenou judikaturu, z níž plyne, že důvodem přiznání tohoto nároku může být i jiná okolnost, než zmaření, nebo podstatné zkrácení zájezdu, avšak jen taková, která zasáhne do průběhu zájezdu s obdobnou intenzitou s důsledkem ztráty požitku, tzv. „radosti z dovolené“. K takovému narušení však v daném případě žalobkyně rozhodně nedošlo. Uvedl dále, že, požaduje-li žalobkyně nárok na náhradu újmy za narušení dovolené ve výši 14 000 Kč, jedná se o nárok, u kterého je aktivně legitimována osoba, jíž újma vznikla. V dané věci se předmětného zájezdu kromě žalobkyně účastnily další dvě osoby. Část ceny zájezdu, vztahující se k žalobkyni činila 14 690 Kč,

příčemž tak z titulu náhrady újmy za narušení dovolené žalobkyně pouze pro sebe požaduje více než 95 % z odpovídající části ceny zájezdu, což je zjevně nepřiměřené.

9. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu podaného odvolání výrok (I), včetně řízení, jež předcházelo jeho vydání (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání **není** důvodné.
10. Soud prvního stupně, vázán závazným právním názorem soudu odvolacího, správně vyzval žalobkyni k doplnění tvrzení ohledně skutečnosti, jaký nárok činí předmětem sporu, tj., v jakém rozsahu nárokovala slevu z dovolené a v jakém rozsahu nárokovala imateriální újmu za narušení dovolené. Žalobkyně v rámci doplnění tvrzení uvedla, že imateriální újmu požaduje ve výši 14 000 Kč.
11. Odvolací soud konstatuje, že stran nároku žalobkyně na imateriální újmu soud prvního stupně řádně doplnil dokazování, správně zjistil skutkový stav věci a posléze správně věc posoudil i po stránce právní. Jeho závěr o neopodstatněnosti předmětného nároku žalobkyně na náhradu imateriální újmy za narušení dovolené proto odvolací soud považuje za zcela správný. Podle § 2543 odst. 1 o. z. při porušení povinnosti, za níž odpovídá, nahradí pořadatel zákazníkovi vedle škody na majetku také újmu za narušení dovolené, zejména, byl-li zájezd zmařen nebo podstatně zkrácen. Jak již konstatoval soud prvního stupně, pojem narušení dovolené vyjadřuje ztrátu či podstatné omezení požitku z trávení volného času, které nelze bez dalšího ztotožnit s tím, že se v průběhu zájezdu vyskytly vady, opodstatňující slevu z jeho ceny. Citované ustanovení vymezuje jako příčinu narušení dovolené, zejména (ve významu hlavně, především) zmaření nebo podstatné zkrácení zájezdu. Z toho vyplývá, že touto příčinou může být i jiná okolnost, ale jen taková, která zasáhne do průběhu zájezdu s obdobnou intenzitou s důsledkem ztráty požitku z tzv. „radosti z dovolené“. Samotné vady zájezdu, které takovou ztrátu z požitku z dovolené nezpůsobí, nárok na náhradu újmy za narušení dovolené nezakládají (srovnej směrnici Rady evropských společenství číslo 90/314/EHS ze dne 13. 6. 1990, dle níž lze náhradu nemajetkové újmy požadovat jen při podstatném narušení dovolené, nebo jejím zmaření). Odvolací soud se tak ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, že v daném případě k podstatnému narušení dovolené žalobkyně, či k jejímu zmaření, nedošlo. Žalobkyně jako účastnice zájezdu sice byla nespokojená s ubytováním, avšak vady původního pokoje, jež jí byl přidělen, nevykazovaly takovou intenzitu, aby mohly být kromě zohlednění v rámci slevy z ceny zájezdu, považovány i za natolik narušující dovolenou, že by si žalobkyně tuto dovolenou nemohla užít. Jednalo se totiž o vady, vyplývající převážně z opotřebovanosti vybavení hotelového pokoje a jakkoliv byla žalobkyně jako zákaznice jejich výskytem, jakož i víceméně neúspěšným pokusem žalovaného o jejich odstranění, obtěžována a s ubytováním celkově nespokojena, nelze dovést, že by jí uvedené vady mohly přivodit ztrátu požitku z dovolené. Jak již zdůraznil soud prvního stupně, uvedené hledisko nelze posuzovat pouze ze subjektivního pohledu účastníka zájezdu, jak to jednoznačně činí žalobkyně, nýbrž z pohledu, jak by jiná osoba v pozici žalobkyně důvodně pociťovala nastalou situaci. Nelze též přehlédnout, že, ukončila-li žalobkyně se svojí rodinou v předmětném hotelu, poskytnutém jí žalovaným pobyt a přestěhovala-li se do hotelu jiného, zcela svévolně tak přestala využívat služby žalovaným dle cestovní smlouvy sjednané a žalovaný se již na dalším porušení cestovní smlouvy nemohl podílet. Závěr, že vady zájezdu, spočívající v popsanych nedostatcích ubytování, způsobily žalobkyni takové narušení dovolené, za něž by jí příslušela finanční satisfakce ve smyslu § 2543 o. z., tedy nelze dovést. Za zcela opodstatněnou lze pak považovat i výtku žalovaného, že nárok na náhradu újmy podle § 2453 odst. 1 o. z. je osobního charakteru, a proto jej musí uplatnit každý jednotlivý zákazník (tím je též další osoba, v jejíž prospěch byla smlouva o zájezdu uzavřena) sám. Nelze tak přehlédnout, že žalobkyně v dané věci nárok na náhradu újmy za ztrátu požitku z dovolené uplatnila zcela samostatně, a to ve výši 14 000 Kč, přičemž pak cena zájezdu pro její osobu představovala částku 14 690 Kč. I z tohoto pohledu, byl-li by snad nárok žalobkyně důvodný, jeho

výše by byla zcela zjevně nepřiměřená a nedůvodná.

12. Z výše popsaných důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku (I) jako věcně správný, včetně správného akcesorického výroku o nákladech řízení (III) dle § 219 o. s. ř. potvrdil.
13. Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaný byl v odvolacím řízení plně úspěšný, má proto proti žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení. Náklady odvolacího řízení u žalovaného představují náklady právního zastoupení, sestávající se ze dvou úkonů právní služby advokáta po 1 700 Kč (§ 7 bod 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif - vyjádření k odvolání, účast u odvolacího jednání), ze dvou režijních paušálů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a z 21% DPH dle § 137 odst. 3 o. s. ř. ve výši 840 Kč, tedy celkem odvolací náklady žalovaného ve výši 4 840 Kč.
14. Zamítavý výrok o věci samé (II), jakož i výroky o vrácení zálohy žalobkyni a žalovanému (IV, V) zůstaly odvoláním žalobkyně nedotčeny, nabyly proto samostatně právní moci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 1. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 7. března 2019

JUDr. Blanka Kapitánová v. r.
předsedkyně senátu